

'Zie, wij gaan op naar Jeruzalem' n.a.v. Lucas 9:51 (en 18:31-34)

Ds. Maarten van Loon, Dalfsen, maart 2013

Rode lijn: Jezus' gang naar Jeruzalem. Hij gaat net als veel anderen naar Jeruzalem voor het Pascha, het Pesachfeest, al gaat Hij wel met een heel ander doel. Vandaar de keuzes in de liturgie voor Psalm 122 aan het begin en Psalm 48 aan het eind.

In de preek is Avondmaalsformulier 5 verwerkt, alsmede de Tien Geboden.

Liturgie

Votum en zegengroet

Zingen: Psalm 122: 1, 3

Gebed

Lezen: Lucas 9:51 en 18:31-34

Preek over Lucas 9:51 (met daarin verwerkt het HA-formulier 5 en de Tien Geboden, zie ppt)

Zingen: LvK gezang 360

Viering van het Avondmaal

Gebed uit het formulier

Opwekking en instellingswoorden

Lopende viering, onderwijl zingen we:

GKB gezang 161 (als geloofsbelijdenis; meteen mee beginnen)

GKB gezang 60 (door groep kinderen van de basisschool)

LvK gezang 192: 1, 2, 4, 6

Opwekking 268

GKB gezang 58 (door groep kinderen van de basisschool)

LvK gezang 358: 1-6 (vers 6 is bedoeld als afsluiting van de viering)

Gebed

Collecte

Zingen: Psalm 48: 1, 4

Zegen

Tekst van de preek [scherm zwart]

(op podium en van daaruit kinderen vragen)

Jongens en meisjes – weten jullie nog wat er bij het Kerstfeest in de kerk lag? Wie weet het nog?

[als niemand het weet: hint: toen je hier de kerkzaal in wilde, wat lag er op de grond voor de deur?]

Precies, een rode loper! [1]

Weet iemand nog voor wie die rode loper er lag? Een iets moeilijker vraag, maar wie weet het nog?

[vragen]

Die rode loper lag er voor ons!

Niet voor Jezus.

Nee, Hij komt, Hij wordt door God gestuurd om die rode loper voor ons neer te leggen.

Je zou het nog anders kunnen zeggen: *Jezus is zelf de rode looper*. Je loopt als het ware over Hem heen naar God toe. [2] Het is de rode looper van kribbe naar kruis. Dat is de weg die Hij gaat. En die Hij zelf is. Dat zegt Hij ook ergens: 'Ik ben de weg'. Je komt alleen bij God langs de weg van Jezus' lichaam en bloed.

Nou, zo komen we bij het Avondmaal. Iedereen die straks naar voren komt, krijgt een stukje brood en neemt een slokje wijn uit de beker. [3]

Wie weet wat het stukje brood betekent? [rondkijken/vragen]

En wie weet waar de wijn voor staat? [rondkijken/vragen]

Dus: Jezus' lichaam en bloed. Daar gaat het om. Dat is de kern van ons geloof.

Daardoor word je gered en het Avondmaal herinnert je daar heel sterk aan.

(naar/op preekstoel)

En daarmee dus aan die weg die Jezus ging. Die weg van kribbe naar kruis. [4]

Want daar is Jezus op het laatst van zijn leven heel nadrukkelijk mee bezig.

Om bij het kruis uit te komen. Dat kruis dat op die heuvel vlak buiten Jeruzalem zou komen te staan, op Golgotha. Dus daar moet Hij heen, naar Jeruzalem.

En daar gaat Hij dus ook heen. We hebben het net gelezen: als het tijdstip van de ontknoping nadert, dan gaat Hij *vastberaden op weg naar Jeruzalem*. Ogenschijnlijk als 'gewone' pelgrim, misschien of waarschijnlijk met Psalm 122 op de lippen. Het feest nadert.

Het duurt dan nog een poosje voordat Hij daar, in Jeruzalem, aankomt. Het is een lange reis van wel een paar dagen als je helemaal vanuit het Noorden van Israël naar Jeruzalem moet.

Maar Jezus gaat er extra lang over doen. Want onderweg gaat Hij nog preken, stuurt Hij zijn volgelingen eropuit om te preken. Onderweg heeft Hij nog van alles te doen. Bijzonder eigenlijk hè, j+m, dat Hij daar tijd en aandacht voor heeft? Je zou zeggen: zijn hoofd staat er niet naar. Maar als je Lucas doorleest dan ontdek je dat er op Jezus' reis naar Jeruzalem juist van alles gebeurt, dat Hij nog van alles doet.

Maar niettemin, Hij zet nu koers naar Jeruzalem. Telkens komt dat weer terug. Heel wat hoofdstukken verder, in Lucas 18, lezen we het ook. Jezus neemt daar zijn discipelen apart en zegt: "we zijn nu op weg naar Jeruzalem." De discipelen denken misschien: ja, voor het Pesachfeest natuurlijk [herdenking uittocht]. Maar Jezus maakt meteen duidelijk: nee, niet voor het feest, maar voor het grote offer – van zijn lichaam en bloed. Lucas 18:11-33 [5]

Hij nam de twaalf apart en zei tegen hen: 'We zijn nu op weg naar Jeruzalem, en alles wat door de profeten is geschreven zal men de Mensenzoon laten ondergaan. Want hij zal worden uitgeleverd aan de heidenen en worden bespot en mishandeld en bespuwd. En nadat hij is gegeseld, zal hij worden gedood, maar op de derde dag zal hij opstaan.'

Want dat was Gods plan met Jezus: dat Hij zijn leven zou opofferen. Voor ons.

Dat is wat we in het Avondmaal gedenken. En nu lees ik een stukje van het HA-formulier [6]:

We gedenken dat de Heer Jezus aan het kruis zijn lichaam en zijn bloed gegeven heeft voor de zijnen. In grote liefde voor ons heeft hij zich geofferd, zodat wij niet zouden sterven maar leven. Het avondmaal richt onze aandacht op deze zelfovergave van de Heer. Het vervult ons met schaamte om onze zonden, maar ook met dankbaarheid om zijn verzoenende liefde.

Daar heb je het: Hij heeft zich opgeofferd. Voor ons: zodat wij niet zouden sterven maar zouden leven. En dan wordt bedoeld: eeuwig leven. Dat we over die rode looper bij God komen. Zonder Jezus zouden we er niet komen. Want onze zonden zitten daarvoor in de weg. [7=*lege dia=scherm 'zwart'*] Elke zondag lezen we in de kerk samen de Tien Geboden. Regels voor het goede leven. Zeg nou zelf: wat zou het leven er anders uitzien als iedereen die zou houden. Stel je eens voor dat iedereen [en nu noem ik 10 geboden]:

1. Alleen God diende
2. Ook echt op de manier zoals Hij het wil.
3. En dat niemand vloekte
4. Dat iedereen de zondag zou vieren, naar de kerk zou komen
5. Iedereen luisterde naar zijn ouders en naar andere mensen die gezag hebben gekregen over je
6. Dat niemand een ander zou doden, metterdaad of met woorden [kan ook: pesten!]
7. Dat iedereen zuiver omgang met seksualiteit
8. Dat niemand zou stelen
9. Dat niemand zou liegen
10. Dat iedereen tevreden zou zijn met wat-ie heeft, niet jaloers. Niet alsmaar willen hebben-hebben.

Stel je eens voor ...

Maar zo is het dus niet. Helemaal niet zelfs. Ga voor jezelf maar na: we bouwen een schuld op. Naar elkaar toe en naar God. Als je alles optelt: een torenhoge schuld.

En nu wilde God dat er één mens zou zijn die wel al die geboden kon houden. Want alleen zo iemand zo de straf kunnen dragen voor al onze zonden. Wij mensen zondigen. En dus zei God: dan moet ook een mens de schuld daarvan dragen. En daarom stuurde Hij Jezus, zijn eigen Zoon. Daarom moest Hij de route gaan van kribbe naar kruis. Daarom ging Hij op weg naar Jeruzalem. Doelbewust.

Vastberaden.

En daar, in Jeruzalem, liet Hij zijn leven heel bewust uitlopen op die laatste avond. Toen Hij en zijn discipelen samen aan tafel zaten en Hij die bekende woorden sprak waarmee Hij het Avondmaal instelde:

[8] Toen ze aten nam Jezus een brood, sprak het zegengebed uit, brak het brood en gaf de leerlingen ervan met de woorden: 'Neem, eet, dit is mijn lichaam.' *[9] En hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en gaf hun de beker met de woorden: 'Drink allen hieruit, dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen wordt vergoten tot vergeving van zonden.'* *[10] Ik zeg jullie: vanaf vandaag zal ik niet meer van de vrucht van de wijnstok drinken tot de dag komt dat ik er met jullie opnieuw van zal drinken in het koninkrijk van mijn Vader.'*

[11] Kijk, nu snappen we ook dat die looper die Jezus uitlegt voor ons in zijn leven rood is. Die looper is rood van zijn bloed. Het is een bloedrode looper. Je loopt dus over een bloedrode looper. Gods genade voor ons is dan wel gratis – maar hij is niet goedkoop: de looper is bloedrood.

De looper, die bloedrode looper, uitnodigend ligt hij voor je klaar. En de uitnodiging is: loop eroverheen in je leven. Stap naar Hem toe. Dat zit toch ook een beetje in dat woord 'loper'. Het is de bedoeling van zo'n looper dat je erover heen loopt. Dat je de route volgt.

[12] Wat voor route is dat? De Bijbel houdt ons voor: het is een weg van ootmoed. Van elkaar dienen. Dat is de koninklijke weg. Er zit iets dubbels in die rode looper.

- De ene kant is: het is ergens een heel beschamende route. **[12.1]** Ik zal al: de genade is dan wel gratis, maar niet goedkoop. De route is roodgekleurd vanwege het bloed van Jezus. De rode looper is wel de toegangsweg naar God – maar lopend over die looper kom je op een gegeven moment wel uit bij Golgotha. Geen plek om trots op te zijn! Maar juist om nederig en stil van te worden. Verwonderd te raken. [HA formulier: het vervult je met schaamte over je zonden]
- Maar de andere kant: **[12.2]** je loopt er als een koning of koningin overheen. Je deelt in de overwinning van Christus. De overwinning over zonde en over dood. Ondanks alles wil God je als een vorst behandelen! [HA formulier: het vervult je met dankbaarheid.]

Laat die beide emoties maar opkomen, laat ze maar toe: schaamte en dankbaarheid.

Je loopt dus over een koninklijke weg. Maar wel van een heel bijzonder koninkrijk. [12.3] Want de koninklijke weg die God voor ons heeft uitgestippeld is een weg van ootmoed, van een nederige houding. Van dienen, zoals Hij diende. Dat is de stijl van het koninkrijk.

Het HA-formulier koppelt dat zo aan elkaar:

[13] We beleven aan het Avondmaal samen de vreugdevolle eenheid met Christus en met elkaar. Vanuit de viering van het avondmaal willen we elkaar dienen in de gemeente.

Ja, want dat is zeg maar de oproep die klinkt bij het Avondmaal [14]: dien elkaar. Heb elkaar lief. Zoals Christus ons diende en liefhad. Hij deed het ons op een heel diepe manier voor op die lange weg van kribbe naar kruis.

Fil.2 pakt dit op en zegt: [14.1] doe net als Christus. Laat zijn gezindheid ook de jouw zijn. Je hoeft niet hetzelfde te doen als Hij, maar je wordt wel nadrukkelijk opgeroepen dezelfde houding, of ik mag wel zeggen, levensinstelling te hebben. Je wordt opgeroepen tot een bepaalde manier van zijn.

De koninklijke route, over de [bloedrode] loper is dus een weg die van ootmoed, nederigheid, met een dienende houding. Bij de 10 geboden zei ik net: stel je eens voor als iedereen ...

Nou, hier kun je hetzelfde zeggen. Stel je eens voor dat iedereen een dienende houding had. Als wij allemaal onszelf nou eens even niet zo belangrijk zouden vinden, niet op de eerste plaats zouden zetten. Als we dat allemaal nou eens deden ... Ja, wat zou dat een verademing zijn! [14.2]

En ja .. dat is waar het Avondmaal ook toe oproept! Je kunt niet Avondmaal vieren als je niet je trots aflegt. Wilt afleggen. Als je niet wilt dienen. Die houding verwerpt. Denkt dat je het zelf allemaal wel kunt. Avondmaal vieren is juist: alles afleggen en het van Hem, van God, van Jezus Christus verwachten. En zijn gezindheid je eigen maken.

En dat is waar Gods rijk begint. Ja, want dat is hier en nu al aangebroken. Vaak: is iets van later en dat krijg dan alle accent. Nee, het krijgt hier en nu een begin. En eens zal het in volle omvang aanbreken. Dat is waar het HA-formulier ons tenslotte bij bepaalt:

[15] Tegelijk verwachten we de terugkeer van onze Heer Jezus. Aan het avondmaal mogen we alvast iets proeven van de blijdschap die de bruiloft van het Lam geeft. Straks zal onze Heer met ons opnieuw wijn drinken in het koninkrijk van zijn Vader.

[16] Daarom mogen we het avondmaal ook niet achteloos en zonder oprecht geloof vieren. We moeten dat juist doen met eerbied voor God en in heilige, gespannen verwachting. Straks zal de Heer alle tranen uit onze ogen wissen en zal aan alle gebrokenheid en nood een einde gekomen zijn. En hij zal over alles en allen regeren.

[17 = zwart scherm]

Daar loopt de rode loper dus op uit: op Jezus die verheven wordt. Vlak hiervoor mochten Jakobus, Johannes en Petrus hier al wat van zien. Ze waren erbij, toen Jezus' gezicht op de berg helemaal straalde. En toen Mozes en Elia met Jezus spraken over ... Ja, waarover? Even precies lezen: zijn uitgang in Jeruzalem. Exodus. Je kunt lezen: zijn dood. Maar in het woordje exodus hoor ik iets anders. Iets waar Lucas in ons tekstvers ook heel duidelijk op zinspeelt: op Jezus' hemelvaart. Op de glorie van Jezus.

Jezus, in volle glorie is Hij in de hemel. Daar maakt Hij alles klaar om straks jou te ontvangen, om alle tranen van je ogen af te wissen op de bruiloft van het Lam. En nu al wil Hij je laten weten dat het echt zo is. Daar wil het HA ons ook van verzekeren.

[18] Als je straks naar voren komt: doe dan maar net alsof er hier een bloedrode loper ligt. Doe maar net alsof je over een bloedrode loper loopt. Naar God toe. Leg de trots af die je nog hebt. Leg alles af waar ze mee zeult. Leg af dat gevoel dat je het zelf moet doen. Leg de laatste restjes ook af. Kom over de rode loper naar God toe. Want Hij heeft die loper uitgerold. Jezus is op weg gegaan naar Jeruzalem, vastberaden. En ... Hij heeft het volbracht.